

HEL-1101: Helsevesen og helsetjenester (Samfunnsmedisin 1)

Gjeldende fra høst 2006

Kurset gir en oversikt over norsk helsevesen med vekt på hvordan det er organisert og finansiert. I tillegg til de mer deskriptive tema, drøftes sentrale normative spørsmål knyttet til effektivitet og rettferdighet i fordeling av helsetjenester, samt modeller for finansiering av helsevesenet. Videre løftes blikket til andre måter å organisere helsevesenet på og de globale ulikheter i tilgang til helsetjenester.

30 timer forelesning (15 * 2t) + 14 timer seminar

Forelesning 10:15-12:00	Oppgave- framlegg	Tema	Litteratur	Foreleser
22.8		Introduksjon: de store spørsmål. Hva er helse, helsevesen og helsetjenester?	Olsen, Kap 1	Jan Abel Olsen
29.8		Oppbygging av det norske helsevesen. Den sentrale helseforvaltning	Skaset + http://www.odin.dep.no/hod se på Organisasjon (Helsedepartementets nettsider) + NOU 2005:03 kap 3	Birgit Abelsen
5.9		Penger og profesjoner: Hvor mye penger brukes på helsetjenester, og hvor store er yrkesgruppene?	Skaset, www.ssb.no se på Helsepersonell og Helsetjenester	JAO
12.9	12:15-14	Hva menes med effektivitet i helsevesenet?	Olsen, Kap 2	JAO
19.9		Hva menes med rettferdig fordeling av helsetjenester?	Olsen, Kap 3	JAO
26.9		Spesialisthelsetjenesten	NOU 2003:1 Kap 4+ http://www.odin.dep.no/hod se på Sykehus i Norge (Helsedepartementets nettsider)	BA
3.10	12:15-14	Offentlig og/eller privat finansiering av helsetjenester	Olsen, Kap 4 (bortsett fra 4.3)	JAO
10.10	12:15-14	Tannhelsetjenester	NOU 2005:11 kap 3,4 og 9 + Holst, Grytten og Skau	BA
17.10	12:15-14	Finansiering av sykehus, og litt om lønnssystemer	Olsen, Kap 5	JAO
24.10		Primærhelsetjenesten		Svein Steinert
31.10	12:15-14	Retningslinjer for prioritering. Verdigrunnlag.	NOU 1997:18 Kap 2,3	JAO
7.11		Internasjonal helse		Nils Kolstrup
14.11	12:15-14	Verden utenfor; helse i Russland		NK
21.11	12:15-14	Verden utenfor; helse i Afrika (AIDS-)		NK
28.11		Oppsummering: Ulike vesen og ulik fordeling		alle

Det etableres kollokviegrupper med ca 8 studenter i hver gruppe. I tilknytning til de tema som det foreleses over blir det gitt 14 oppgaver som studentene skal jobbe med i kollokvier. Alle gruppene skal enten levere en skriftlig besvarelse, eller ha et framlegg/presentasjon i plenum. Forutsetning for oppmelding til eksamen er at oppgaven eller presentasjonen er godkjent. Godkjente oppgaver og presentasjoner blir lagt ut i classfronter.

HEL-1101: Helsevesen og helsetjenester (Samfunnsmedisin 1)

Pensum høst 2006

Olsen JA: *Helseøkonomi: Effektivitet og rettferdighet*, Cappelen Akademisk Forlag, 2006, kap 1-5 (bortsett fra avsnitt 4.3).

Skaset, M.: *Reformtid og markedsgløtt: Det offentlige helsevesenet etter 1985*, i Schiøtz, A. (red), *Folkets helse – landets styrke 1850-2003*. Oslo, Universitetsforlaget, 2003, ss. 499-548 og 579-582, (bind 2) (52 s.). ISBN: 82-15-00349-4.

Holst D, Grytten J og Skau I. *Den voksne befolknings bruk av tannhelsetjenester i Norge i 2004*. Den norske tannlegeforenings Tidende 2005; 115:212-6.

http://www.tannlegetidende.no/pls/dnttpa_dtdm.xpnd?vp_seks_id=139310&b_start=1

NOU 2003: 1 Behovsbasert finansiering av spesialisthelsetjenesten

Kap 4 Rammebetingelser i endring

http://odin.dep.no/hod/norsk/dok/andre_dok/nou/042001-020002/hov004-bn.html

NOU 2005: 03 Fra stykkevis til helt: En sammenhengende helsetjeneste

Kap 3 Dagens oppgave- og ansvarsfordeling

http://odin.dep.no/hod/norsk/dok/andre_dok/nou/048001-020005/hov003-bn.html

NOU 2004: 18 Helhet og plan i sosial- og helsetjenestene: Samordning og samhandling i kommunale sosial- og helsetjenester

Kap 6 Sentrale verdier i den kommunale sosial- og helsetjenesten

http://odin.dep.no/hod/norsk/dok/andre_dok/nou/048001-020002/hov006-bn.html

NOU 2005:11 Det offentlige engasjement på tannhelsefeltet: Et godt tilbud til de som trenger det mest

Kap 3 Historiske hovedtrekk og dagens situasjon

Kap 4 Tannhelse og tannhelsetilstand

Kap 9 Modeller for finansiering og organisering av tannhelsetjenester

http://odin.dep.no/hod/norsk/dok/andre_dok/nou/048001-020006/dok-bn.html

NOU 1997: 18 Prioritering på ny: Gjennomgang av retningslinjer for prioriteringer innen norsk helsetjeneste, Kapitlene 2-3:

http://odin.dep.no/hod/norsk/dok/andre_dok/nou/030005-020011/inn-bn.html

SSB: "Helseregnskap, 1997-2005":

<http://www.ssb.no/emner/09/01/helsesat/>

<http://odin.dep.no/filarkiv/232628/Fastlegerapporten.pdf>

Lian, O og Wilsgaard, T: Pasienterfaringer i primærlegetjenesten før og etter fastlegeordningen Tidsskr Nor Lægeforen 2004; 124: 655-8

http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lts.vis_seksjon?vp_seks_id=986121

Hjortdal, P: Er fastlegeordningen vellykket? Tidsskr Nor Lægeforen 2004; 124: 310

http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lts.vis_seksjon?vp_seks_id=963550

Internasjonale sammenlikninger

Først og fremst, se Verdens helseorganisasjon sin hjemmeside som er veldig innholdsrik og oppdatert, der du finner mye tall

<http://www3.who.int/statistics/>

Om verdens ulikheter i forbruk av helsetjenester og tilgang på helsepersonell, se:

http://www3.who.int/statistics/whs2005_healthsystems.xls

Verdensbanken www.worldbank.org/ har et eget område om *Poverty and health*

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTHEALTHNUTRITIONANDPOPULATION/EXTPAH/0,,menuPK:400482~pagePK:149018~piPK:149093~theSitePK:400476,00.html>